

Šumarstvo i drvna industrija Jugoslavije imaju, u ovom vremenskom periodu izgradnje socijalizma, veliko značenje za ekonomiku zemlje. Znatan dio sredstava, koja se ulažu u razvoj privrede, pribavlja se eksportom šumskih i drvnoindustrijskih proizvoda. U prošlosti, već tri četvrtine vijeka crpljena su užurbanim tempom bogatstva iz ovog prirodnog izvora — jugoslavenskih šuma — u tuđu korist, rasipnički, neracionalno.

Naše šume predstavljaju značajno narodno bogatstvo, uvjetovano prirodnim činiocima, reljefom i klimom Jugoslavije, koja je sa tri četvrtine površine brdska zemlja te ima više šumsko-pašnjačko-stočarsko, negoli ratarsko obilježje. Odatle i potječe, hiljadu godina stara, isprepletenost i povezanost materijalnog i osjećajnog odnosa našeg naroda prema šumi. Naša ekonomska i politička historija ucrtana je u izgledu i stanju naših šuma i šumskih površina. Goleti, degradirani dijelovi krša, šikare, paljevine, erozija zemljišta, posljedica su borbe naših naroda za opstanak u krajnje nepovoljnim političkim i ekonomskim uvjetima. Koliko je šuma čuvala našu nacionalnu supstancu, svjedoče duga stoljeća sve do naših dana, kad je pomogla da se naši narodi odupru jačoj, zavojevalačkoj sili i oslobode tuđih i domaćih nacionalnih i socijalnih ugnjetača. Zakonitost odraza historijskog toka društveno-ekonomskih zbivanja na izgled i stanje šuma potvrđena je i na našem primjeru: ne postoji mogućnost racionalnog, intenzivnog šumarstva u privredno nerazvijenoj zemlji. Restauracija šuma zahtijeva žilav i ustrajan rad kroz mnoge decenije. Intenziviranje šumarstva pretpostavlja dugoročno stabiliziran društveni i privredni poredak, kao što je i razvoj šuma dugoročan; uz ostali privredni razvoj, ono pretpostavlja i naprednu, intenzivnu poljoprivredu.

Važnost i značenje šuma je višestruke prirode. Uz njihov osnovni zadatak — snabdijevanje društva materijalnim dobrima — pojavljuje se u suvremenom svijetu kao njihov posredan, ali sve važniji zadatak: različite zaštitne funkcije, odlučna uloga u reguliranju vodnog režima, u urbanizmu i u savremenoj psihohigijeni.

Po prvi put u historiji našeg šumarstva, stvaraju se danas u socijalističkoj Jugoslaviji osnovni uvjeti za razvoj intenzivnog, naprednog šumarstva. Jak porast privredne snage naroda Jugoslavije dovodi zakonomjerno nužno i do promjene strukture potrošnje drveta. Pred šumarstvo, kao granu narodne privrede, postavlja se težak i dugotrajan zadatak obnove šuma i formiranja sastava i strukture šuma prema potrebama socijalističkog društva. Šumarska enciklopedija treba da pomogne stručnjacima u rješavanju ovog zadatka pružanjem pravilne orijentacije o

naučnim i tehničkim dostignućima na području šumarstva i drvne industrije. Suvremeno prikazana materija struke, upotpunjena ekonomski i društvenohistorijski, omogućit će stručnjacima širok vidokrug, potreban i pri rješavanju tekućih dnevnih zadataka.

Šumarska enciklopedija je ujedno nastojala, da i naša jugoslavenska javnost što potpunije upozna šumarstvo i drvenu industriju, ne samo kao grane naše narodne privrede, nego i kao struku i kao nauku uopće.

Malen je broj zemalja koje su pristupile izdavanju posebne šumarske enciklopedije. U posljednjih sto godina bilo je i u nas pokušaja, da se šumarstvo kao cjelina prikaže u posebnim publikacijama (priručnik Šporera 1841—1843, leksikon Ettingera 1898 i priručnik Šafara i suradnika 1946). Ove publikacije bile su namijenjene uglavnom samo stručnjacima. Po svojoj strukturi, Šumarska enciklopedija zauzima sredinu između priručnika i leksikona. Time će čitatelj dobiti cjelovitu i preglednu sliku pitanja i problema pojedinih, zaokruženih grupa materije. Na kraju Šumarske enciklopedije bit će iscrpan indeks pojmova.

U toku izradbe bilo je mnogo poteškoća. Osim ostalog, bilo je veoma teško održati potreban kontinuitet u radu zbog smrti glavnog urednika dra. A. Ugrenovića.

REDAKCIJA ŠUMARSKE ENCIKLOPEDIJE